

НОЇВ КОВЧЕГ

МИ ВІРМО
РАЗОМ КРАЩЕ
ЧИТАЄМО, МАЙСТРУЄМО, РАДІЄМО!

5'2023 • noyivark.org

Дрібний
град — як
медяник
8

Що поганого
в осені?
15

Сонечка-
соняшники
17

22
Машиніст
потяга.

Ян Д., 5

Привіт!
На вкладці
пропонуємо ідеї, як
ти можеш допомогти
збирати кошти
для ЗСУ.

НОЇВ КОВЧЕГ №5'2023

Журнал для плекання та поширення християнських ідеалів сім'ї.

Заснований у 1990 році. Виходить 6 разів на рік.

Журнал виходить українською мовою.

НОЇВ КОВЧЕГ потребує вашої молитовної і матеріальної підтримки.

З питань фінансової підтримки нашого служіння, оформлення передплати, публікації матеріалів звертайтеся до редакції.

Наша адреса:

Редакція журналу НОЇВ КОВЧЕГ
а/с 18, м. Дубно, 35604, Україна
тел. (097) 613-9040
e-mail: contact@noyivark.org
www.noyivark.org

відповідальний редактор

Марія Левценюк

літературні редактори

Надія Доля,
Ірина Костюченко

креативний директор

Євген Волостнов

арт-директор

Віра Фесянова

художній редактор

Тетяна Кучер

головний редактор

Віктор Кузьменко

На першій сторінці обкладинки:

Ян Д., 5, Рівне, Україна
Фото з сімейного архіву

При передруку матеріалів посилання на НОЇВ КОВЧЕГ обов'язкове. Просимо надіслати нам один примірник публікації.

© НОЇВ КОВЧЕГ, 2023

► «Усім
спокійної ночі
в Україні».
Маша Р., 8,
Одеса, Україна

▼ Разом із Сашею ми ходили в дитячий садок. Цього року я пішла в школу. Ми символізували одна за одною. Дуже зраділи, коли зустрілися в дитячому таборі.
Злата Ж., 6, Олександра К., 5,
Рівненська область, Україна

▲ Мрію про небо без ракет над моєю Україною.
▼ Анна-Марія С., 6, Дубно, Україна

**ПРИВІТ
З ОБКЛАДИНКИ,
або
Знайомтеся:
Ян Д., 5,
Рівне, Україна**

Привіт, мене звуть Ян. Нашій сім'ї вже шість років. П'ять років тому мої мама Ольга і тато Данік забули, що таке самотність і спокій. Зі мною щодня вони мають багато приємних і цікавих історій.

Про те, як Ян відповідає на зауваження батьків, читай на с. 22.

Пишіть нам,
надсилайте свої малюнки
та фотографії на адресу:

НОІВ КОВЧЕГ
а/с 18, м. Дубно
35604, Україна
e-mail:
contact@noevark.org
noyivark.org

**ВІДПОВІДІ НА
ЗАВДАННЯ:**

До с. 6. Морквяна
математика. 12. Різні
та все ж подібні. 1-А, 4-Б,
6-В, 3-Г, 5-Д, 2-Е.
До с. 8. Дрібний град —
як медяник 1. Г. 2. Г.

▶ «Разом до перемоги».
Богдана С., 10,
Рівненська область,
Україна

▶ Люблю тварин і дарю людям сонячний настрій.
Натан Ю., 12, Дубно, Україна

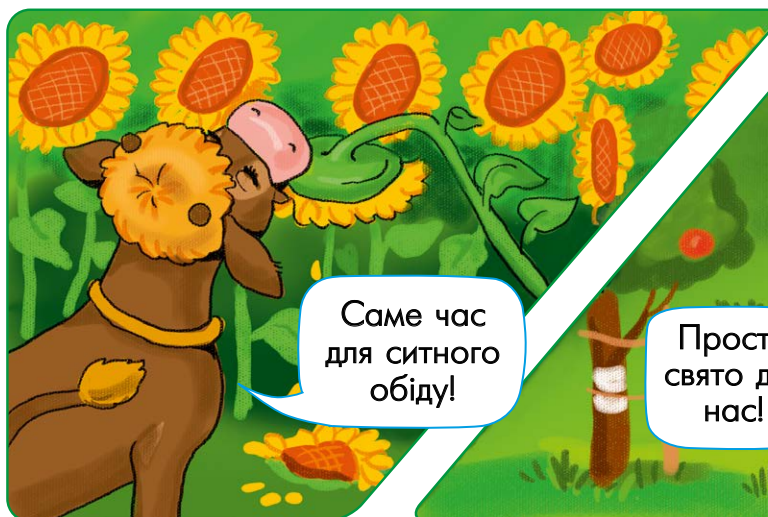

Гірка насолода

— Тільки чому хазяїн відганяє мене, коли я підходжу до соняшників?

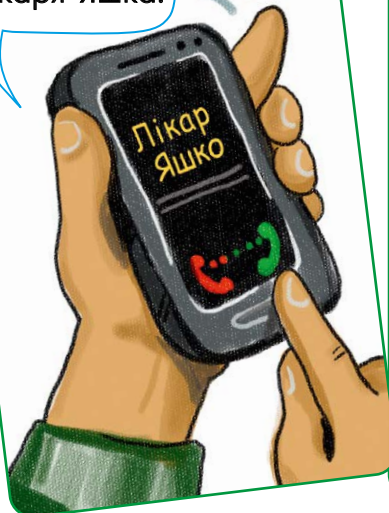

— І мене до садка не пускає. Мабуть, він просто не знає, що ти дуже любиш соняшники, а я — яблука.

— Потрібно викликати лікаря Яшка!

Тишку, Рябунько, прийміть іще пігулки.

Не все корисне, що здається смачним і приємним.

Морквяна математика

Маргарита добре попрацювала на городі й назбирала багато морквин. Дізнайся, скільки їх у кошику дівчинки, якщо на грядціросло 32.

Результат запиши тут

Малюнок Ніни Корольович

Різнi та все ж подiбнi

Тварини на малюнках розміщені так, що в кожному рядочку й у кожному стовпчику в них є щось спільне.

Для того щоб допомогти тобі, ми придумали підказки. Один рядок уже зроблено.

Ці три тварини:

___ **А** домашні;

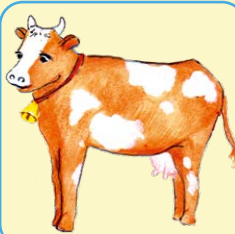
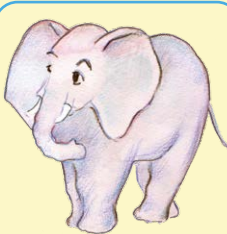

4 ___ **Б** їдять траву;

___ **В** можуть літати;

___ **Г** мають смугасте забарвлення;

___ **Д** риють нори;

___ **Е** мають довгий ніс.

	1	2	3
4			
5			
6			

Малюнок Оксани Шерфер

Малеча мурашка

Дуби, величні й могутні лісові велетні, восени скидають маленькі плоди — жолуді. Довгасті, з глянцевою поверхнею і шорстким капелюшком, мініатюрні й витончені, вони своїм виглядом нагадують ювелірну прикрасу.

Якщо застосувати фантазію і виділити час, то з жолудів можна створити мурашок.

Фото НК

Тобі знадобляться

- сухі жолуді
- тонкі дерев'яні гілочки
- клейовий пістолет або суперклей
- фарби
- пензлик

Порядок виготовлення

1. До основи плоду дуба прикріпи декілька шапочок за допомогою клейового пістолета. Це буде тулуб мурашки.

2. До тулуба приклей цілий жолудь і намалюй очі. З дрібних плодоніжок сформує вусики.

3. Приклей тонкі дерев'яні палички, які будуть лапками. ☒

Якщо шапочки на плодах тримаються погано, приклей їх за допомогою клею.

Дрібний град — як медяник

Багато людей у світі живуть упроголодь. Що робити з хлібом, який хтось кинув на підлогу?

До обітованого краю

Усі раділи та веселилися. Усі співали й танцювали.
— Дякуємо Тобі, Боже! — вигукували діти й дорослі.

Божий народ готувався переселитися з Єгипту в нову землю. Її називали обітованим краєм, бо в цю землю обіцяв їх переселити Бог. Це буде їхня нова, прекрасна країна.

Люди взяли з собою каструлі та сковороди, їжу й одяг, ковдри та подушки. Їхні вівці та кози теж ішли разом із ними — старші діти мали наглядати за тваринами. Вівцям хотілося поскубати трави.

— Швидше, ходімо, ходімо, — квапили їх діти.

Кози хотіли поласувати листям.

— Ворушіться хуччіш, — підганяли тварин хлопці.

Божий народ ішов до обітованого краю.

Через пустелі...

Через гори...

Уночі вони спали в наметах.

Наступного дня вони складали намети й ішли далі.

Діти втомилися, втомилися тварини, втомилися дорослі.

Але всі повторювали:

— Ми йдемо на нове місце.

— У нову землю.

— До нової країни.

Їм потрібно було знаходити пашу для тварин. Їм треба було шукати воду. Вони мусили знову складати й розкладати намети. І знову знаходити пашу, і шукати воду, і збирати дрова для багаття.

Діти втомилися, втомилися вівці й кози, втомилися дорослі. Усі дуже втомилися.

Невдовзі їжа закінчилася, і народ почав нарікати:

— У нас була їжа в Єгипті. Ми їли там м'ясо, і хліба там було вдосталь.

— Хто дає їжу? — запитав Мойсей, вождь народу. Народ мовчав.

— Бог дасть вам м'ясо та хліб, — промовив Мойсей.

Тієї ночі звідкись здалека прилетіли птахи. Їх утомив дальній переліт, і вони сіли прямо біля наметів, де відпочивали люди. Їх могли спіймати навіть діти. Тепер усі їли м'ясо.

Цікаво, м'ясо якої птиці їли в пустелі мандрівники?

- А. Гусей і качок.
- Б. Курей.
- В. Індиків.
- Г. Перепелів.

1

Манна

Слово «манна» утворилося від вислову «ман гу». Люди запитували один одного:

— Ман гу? Ман гу? Що це? Що це?

Ніхто насправді не знав, що це таке біле з'явилося довозла наметів. Мойсей відповів:

— Це хліб, який дав вам Господь.

Звідси й виникла назва хліба — манна.

А вранці на землі, на кущах, на листі й траві з'явилися білі крупинки, як дрібний град. На смак вони були солодкими, як медові коржики. Сма-ко-та!!! Люди назвали цей смачний білий град манною.

Манна каша з маслом та медом, мабуть, схожа на манну, яку їли діти й дорослі в пустелі.

Манна з'являлася на землі вдосвіта й до полудня танула під променями сонця.

- 2
- А.** Щодня.
 - Б.** Через день.
 - В.** З понеділка по п'ятницю.
 - Г.** Шість днів на тиждень.

Незабаром закінчилася вода.

— У нас було вдосталь води в Єгипті, — нарікали люди.

— Хто дає воду? — запитав Мойсей.

— Бог... — не дуже впевнено відповідав народ.

— Бог дасть вам воду, як Він дав м'ясо та хліб, — промовив Мойсей.

Він узяв палицю, ударив по скелі, й зі скелі потекла вода. Води було так багато, що досхочу напилися всі: і люди, і тварини.

Щодня під час мандрівки Бог посилав людям манну.

Щодня Він давав їм воду для пиття.

Щодня Бог піклується про кожну людину.

Постійно Він допомагає і тобі.

Бог дбає про людей, але також дає можливість кожному з нас виявляти турботу про інших. ☒

Як ти думаєш, скільки днів на тиждень треба було збирати манну?

«Підвішена» кава

У Неаполі є така традиція: наперед оплачувати каву для тих, у кого немає такої можливості.

А ти зміг би заплатити за когось, кому бракує грошей на хліб чи бутерброд?

У тебе немає грошей? Тоді поміркуй, як ти можеш допомогти нужденній людині.

До речі, якщо ти побачиш, що хтось кинув хліб, — підними його. Погодуй цим хлібом пташок, щоб він не пропав даремно.

Пам'ятай, що колись давно хлопчикам і дівчаткам, таким самим, як і ти, доводилося важко працювати, щоб зібрати на сніданок

манну. ☒

Працьовиті мудреці

Якщо тобі, друже, траплялося вступити в мурашник, ти напевно знаєш, як кусаються його мешканці. А як ще мурахи можуть захистити своє житло? У ньому ти — непроханий гість! Це ж бо царство найпрацьовитіших комах!

Тетяна Пінчук

Мурахи дуже організовані. Навіть Біблія ставить їх нам за приклад: «Чотири створіння є на землі, і хоч вони маленькі, але надзвичайно мудрі: мурашки — слабенькі створіння, але вони запасуються їжею на зиму влітку...» (Приповісті 30:24,25).

А знаєш, що цих комах можна тримати вдома як домашніх вихованців? Для цього існують спеціальні тераріуми — мурашині ферми, або формікарії. Вони схожі на лабіринт із безліччю кімнаток.

Фото НК

У кожному мурашнику є головна мураха. Вона несе яйця. Інші члени сім'ї доглядають, годують та захищають її.

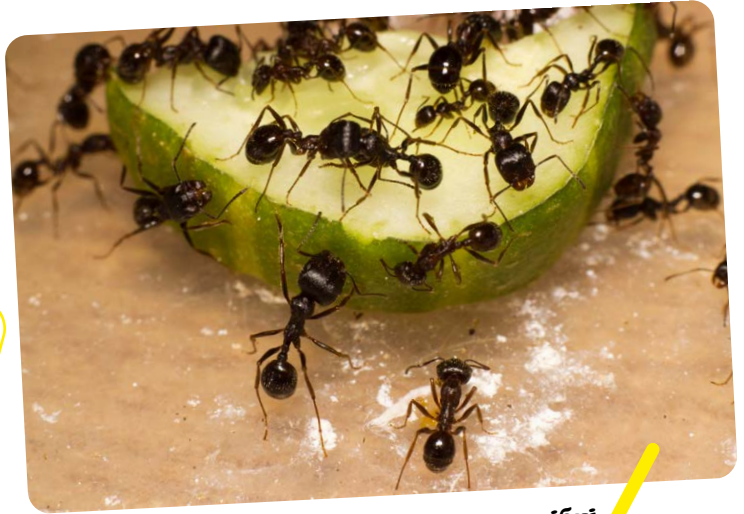
Женці, солдати, садівники...

Кожна мурашка має своє завдання, а кожен вид — свої особливості. Садові мурахи знищують шкідників. Женці запасують зерно (можуть за короткий час натягати кілька відер!). Листорізи силосують листя й вирощують гриби. Солдати під час захисту свого гнізда плюють на ворога спеціальним клеєм!

Як ти гадаєш, лев може злякатися мурашки?

Лінох чи прикордонник?

Спостерігаючи за тераріумом або мурашником, ти можеш помітити, що деякі з його мешканців відокремлюються від колективу. Невже байдикують?

Мурахи їдять хлібні крихти, крупи, дрібні шматочки фруктів та овочів.

...і чергові в ідальні!

Ці Божі творіння працюють дружною командою, заготовлюючи їжу, споруджуючи будиночки, знищуючи шкідливих комах, доглядаючи за рослинами.

Їжу мурахи ділять на всіх порівну. А ще в них є чергові, які годують слабих або тих, хто не встиг поїсти.

Іще й математики!

Знаєш, ці комахи навіть уміють... рахувати! Учені зауважили, що мурашка, бажаючи повідомити родичам, де вона знайшла їжу, звуками передає інформацію про кількість кроків і перехресть на шляху.

Насправді ледачих мурашок мало, адже родичі можуть таких провчити й не дати їжі. Можливо, це мурашки-прикордонники. Вони не працюють з усіма, а стежать, чи не загрожує мурашнику небезпека.

Поміркуй: чого ти можеш навчитися у маленьких працелюбних мудреців? ☒

Помідори їдять у всіх країнах. Але так було не завжди. 200 років тому ми б не ризикнули з'їсти помідор. У ті часи помідори вирощували винятково для прикраси садів і кімнат.

Не зберігайте помідори в холодильнику — холод убиває їхній аромат.

Кумедний випадок

Полковник Роберт Гібон Джонсон 1820 року вирішив привселюдно довести, що помідори не отруйні. За експериментом стежило все населення невеликого міста.

Джонсон з'їв ціле відро помідорів! Усі очікували, що полковник ось-ось умре. А він залишався живий і здоровий, наче й не було нічого.

Овоч чи фрукт?

Ботаніки вважають, що помідор — фрукт, тому що росте на лозі й виростає з насінини. Але більшість людей вважають помідор овочем, тому що він несолодкий і росте на городі.

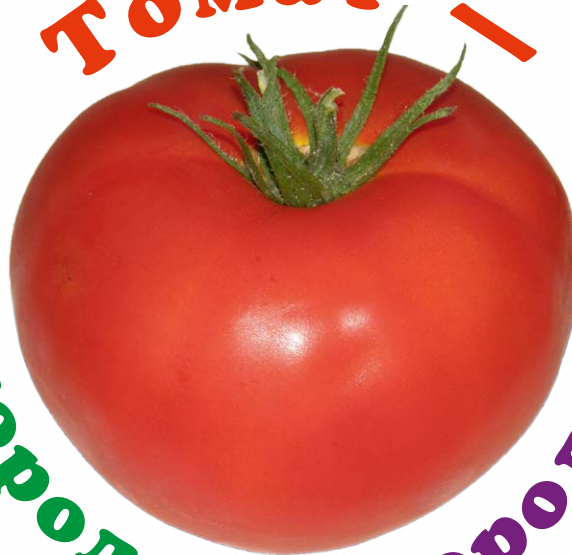
Золоте яблуко

Найправильніше помідор називати томатом, адже помідор — це

плід рослини томату. Звідки ж з'явилася назва помідор? Її придумали італійці. Вони називають томат «золотим яблуком», що італійською звучить як *pomato d'oro*.

Що спільні помідори, то більше в них вітамінів і корисних речовин.

Томат

Городній

король

Брати помідори

Помідори бувають різними: зеленими, жовтими, помаранчевими, рожевими, ліловими й навіть чорними. Можуть бути розміром з кулак дорослого чоловіка й навіть більші (наприклад, сорт *бичаче серце*),

мати неправильну форму або бути маленькими, як виноград (*черрі*). Кожний сорт помідора має свої особливості. *Черрі* — дуже солодкі. А от бутерброди найкраще смакують з м'ясистими й великими помідорами. Сорт *чорний принц* (темно-червоні, наполовину чорні помідори) набагато солодший від своїх побратимів.

Головне багатство помідорів — речовина *лікопін*. Вона захищає організм від багатьох захворювань.

Їжте помідори на здоров'я! 🍅

Ти знаєш, чому сік із помідорів називається томатним?

Томат — зовсім невибагливий, його можна вирощувати навіть на підвіконні.

Гриб на суп і на пиріг

Олена Марчук

Я сьогодні —
Стриб-постриб —
Та й знайшов великий гриб.
Як спортсмен на старті,
Як солдат на варті,

Так він впевнено стояв,
Тож недарма я стрибав.
Гриб цей — справжній молодець,
Проситься у козубець!

Маму з татом погукав
І гриба їм показав.
Як вони зраділи!
І мене хвалили!

І на суп, і на пиріг —
Всім гриба хватило.
— Благодать послав нам Бог, —
Мама пояснила.

Я подякував Йому
У молитві щиро
Й ще одного попросив,
Скільки того діла...

Що поганого

Юде Білчєня сиділо на гілці дерева й розгойдувалось з боку в бік:

— Ти ж зараз гілку зламаєш!

І не сором тобі пустувати?

— Ні-а... — тільки-но почало відповідати Білчєня, та раптом писнуло й полетіло разом зі зламаною гілкою в колючі кущі шипшини.

— Ой, мамочко! — пролунав звітлія його писк.

— Пустощі до добра не доводять! — Дядько Їжак простягнув Білчєнятї свою довгу

палицю й допоміг вибратися з колючих чагарників.

— Подивись на що ти шубку перетворив! Вона ж уся в колючках!

— Подумаєш! — І Білчєня, насупившись, почало відирати від себе колючки.

Олена Марчук

А я?

Дядько Їжак знову засмучено похитав головою, а відтак почав допомагати Білчєнятї наводити лад із шубкою. Закінчивши цю справу, зняв зі своїх голок великий барвистий льодяник і простягнув Білчєнятї:

— На! І розкажи, що трапилося?

Білчєня запхнуло льодяник за щоку й важко зітхнуло:

— Я сьогодні Журавлів проводжав, — сказав він Їжакові. — Вони в теплі краї відлітають. До моря.

— Ну й що? — не зрозумів Їжак.

— Як ну й що? Журавлик сказав, вони там серед цих... пальмів і джунглів житимуть, ось. Де цілий рік сонце гріє! А в нас що? Осінь настає! Болото і дощі. І холоди. І друзів нікого немає.

Ведмежа спати ляже. Зайчєня — на лісові змагання поїде. І навіть Карась — під кригою весни чекатиме.

Будь
задоволений тим,
що маєш.
Г. Сковорода

В осені?

А мені що робити? Із дупла не висовуватися й горіхи гризти?

Помиляєшся

Білчєня від прикрості проковтнуло цілий льодяник нараз. Але дядько Їжак лише всміхнувся.

— Помиляєшся, — сказав він, поправляючи окуляри. — Кожна пора року має щось добре. І осінь теж. Ось поглянь. Восени ми збираємо врожай. Це раз. Восени в лісовій дівтори починаються шкільні канікули, це два. Адже навчатися мешканці нашого лісу можуть лише теплої пори року. А ще ми будемо проводити велике лісове свято. А ще — поглянь, як гарно в нашому лісі цієї пори року...

Їжак провів своєю великою палицею по повітрю з боку в бік, а Білчєня поводило очима вслід за нею. І воно побачило... Побачило, як кружляють у повітрі, падаючи на землю, жовті й червоні листочки... Як блищать, немов маленькі люстерка, замерзлі калюжки... Як яскраво палахкотять ягоди червоної горобини...

Ура!

Почуло запах, що доносився з дупла: мама-Білка пекла свій знаменитий пиріг із горіхами й сушеними ягодами, щоб виставити його на лісовому святі. І пригадало, що на святі продаватимуть різні солодощі й проводитимуть конкурси й змагання. А ще — той, хто придумає щось дивовижне й карколомне, отримає головний лісовий приз!

— Ура! — Білчєня двічі підскочило й метнулось на дерево.

— Ти куди? — гукнув йому навздогін Їжак.

— До свята готуватися! — відгукнулося Білченя. — Хочу приз отримати!

— Ну-ну, — пробурмотів Їжак. Підняв свою палицю й рушив далі. А Білченя тим часом у дуплі порпалося в ящику з інструментами. Воно придумало, що йому потрібно зробити!..

Будинок для Карася

На лісовому святі Білченя отримало головний приз. За будиночок, у якому жив Карась. Ну, і не лише Карась, але і його друзі — Окунець, Йоржики, Равлик. Будиночок був із підігрівом, заповнений не лише водою, але й пісочком, і водоростями, і відразу ж привертав до себе увагу.

Та найдивовижніше те, що тепер Карась і його друзі теж могли побачити все, що було на святі! І навіть узяти в ньому участь! Рибки й Равлик показали всім, як вони гарно кружляють у воді, і це всім-всім-всім дуже сподобалось. А щасливе Білченя притискало до грудей головний приз — величезну книжку казок із кольоровими ілюстраціями, облизувало шоколадну медаль, щоб вона не розтанула, і думало:

«Усе ж таки і в осені є щось добре! Дядько Їжак мав слухність! Це дуже цікава пора року. Не гірша від інших!».

І Білченя поважно зійшло з пенька, на який помістили переможця, щоб поділитися медаллю зі своїми друзями. І навіть із Карасем! 🍷

Навчайся
знаходити в
житті радість!

Соняшник можна назвати сонячною квіткою. Саме так перекладається з грецької його наукова назва *helianthus*. Його голівка протягом дня повертається за джерелом світла. Тобто він завжди прагне бути під сонцем. Коли соняшник росте, він залишається зверненим на схід. Саме через таку особливість цю сонячну квітку вважають символом відданості.

Тобі знадобиться

- щільний картон
- мішковина
- крепований кольоровий папір, фетр
- тонкі дерев'яні шпажки
- клейовий пістолет або суперклей
- насіння кукурудзи та чорний перець горошком
- ножиці

Сонечка-соняшники

Порядок виготовлення

1. Виріжи зі щільного картону кружок діаметром 6 см. Такого ж розміру виріжи по два кружки з мішковини. Обклей ними кружок з картону.

2. Виріжи листочки. Дерев'яну шпажку обмотай неширокими смужками зеленого гофрованого паперу, закріплюючи листочки з паперу чи фетру, на твій вибір. Закріпи шпажку між кружками картону та мішковини.

3. Поверхню покрив тонким шаром гарячого клею і прикріпи по колу насіння кукурудзи гострими носиками донизу.

4. Середину соняшника намаж клеєм і заповни чорними кульками перцю, формуючи коло.

Так ти можеш зробити стільки квітів, скільки захочеш. Прикрась ними свій сад, газон або клумбу під вікном. ☀

Машиніст Потяга

Мені подобається ходити з мамою на вокзал і бігати по перону, розглядати різні потяги.

Моя мама дуже хороша і тато теж. Мені цікаво відвідувати з ними музеї. Найулюбленіший — музей потягів у місті Утрехт (Нідерланди). Батьки мене дуже люблять й допомагають мені. Найбільша допомога від батьків — це замінювати батарейки у потягах Лего, якими я дуже люблю гратися.

Потяг у місто Добра

Мрію стати машиністом потяга. На потязі мрію возити багато пасажирів, бо їх легше везти, ніж вантаж) А ще — хочу побудувати містечко Добра. Там буде вдосталь місця для всіх, у кого немає де жити. Також там буде багато атракціонів для дітей і можна буде кататися досхочу.

Одна з найбільших мрій — щоб скоріше закінчилася війна!

Кондитерська

Наша сім'я працює разом. Шість років тому батьки почали займатися кондитерською. Я досить часто буваю з батьками на роботі, і мені цікаво все, що там відбувається. У мами і тата на роботі завжди смачно і можна їсти багато шоколаду. Жодне приготування їжі вдома не відбувається без моєї допомоги. Не люблю їсти грейпфрут, перець і несмачні овочі для дітей.

Розкидати іграшки значно легше, ніж складати. Це те, що мені зовсім не подобається робити.

Про друзів

Маю багато друзів, вони дуже хороші. Люблю з ними їсти солодоці, гуляти, а найбільше люблю уроки, які проводить подруга Єва, бо в кінці вона дає приз.

Зауваження

Часом, коли роблять зауваження мама чи тато, я посміхаюся і кажу: «Мам, моя хорошенька, ти ж жартуєш, правда?!»

Коли вранці мене будять і кажуть, що час прокидатися, я відповідаю: «Ні, час обійматися» — і починаю обіймати маму чи тата.

Я б дуже хотів, щоб дорослі змінили свій розум і не робили дітям зауважень. ☹

Люблю їздити з мамою і татом наввпередки на велосипедах.

МУРАШИНІ ДОРІЖКИ

Дбайливий тато-мураха несе для своєї сім'ї обід. Допоможи йому потрапити додому.

Привіт!
На вкладці пропонуємо
ідеї, як ти можеш
допомогти збирати
кошти для ЗСУ.

Виріжи
картки і запропонуй
батькам або комусь із родичів
вибрати одну з них. Виконай завдання,
яке там зображено. Попроси дорослих
пожертвувати на ЗСУ кошти, які вони
витратили б на оплату цієї
роботи чи послуги.

НОЇВ КОВЧЕГ

NOYIV ARK

contact@noyivark.org • noyivark.org • [instagram.com/noyivark_ukr](https://www.instagram.com/noyivark_ukr) • [facebook.com/noyivark](https://www.facebook.com/noyivark)

Помити
скло автомобіля

Вигуляти
домашню тварину

Купити
необхідні продукти

Сервірувати стіл

Замести подвір'я

Приготувати страву

Купити виріб,
зроблений дитиною
власноруч

Винести сміття